

Правдивий О. О.
студент ФММ
ORCID: 0009-0008-1303-2200;

Ситник Н. І.
канд. біолог.наук, доц.,
доцент кафедри менеджменту підприємств
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря
Сікорського», м. Київ, Україна
ORCID: 0000-0002-7670-8860

РОЛЬ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

У сучасному бізнес-середовищі підприємства все частіше стикаються з високою динамікою змін, що зумовлено як внутрішніми, так і зовнішніми факторами: глобальними економічними потрясіннями, політичними кризами, технологічними проривами, зростанням конкуренції та нестабільністю законодавчого середовища. У таких умовах виникає об'єктивна потреба у формуванні стратегій, які здатні забезпечити не лише адаптацію підприємства, але й його довгострокову стійкість. Особливої актуальності стратегічне управління змінами набуває для промислових підприємств України, які функціонують в умовах війни, енергетичної нестабільності та обмежень на міжнародному ринку.

Стратегічні зміни охоплюють радикальні, довгострокові перетворення, що спрямовані на підвищення її конкурентоспроможності, оновлення бізнес-моделі та переформатування внутрішніх процесів відповідно до нових викликів зовнішнього середовища. Відмінність стратегічних змін від організаційних полягає в їх глибині та масштабності: якщо організаційні зміни мають локальний характер і зазвичай не зачіпають стратегії підприємства, то стратегічні трансформації пов'язані з переглядом місії, бачення, цілей і пріоритетів компанії [1]. Адаптивні зміни мають короткостроковий і реактивний характер і часто є відповіддю на поточні зміни у середовищі без впливу на загальну траєкторію розвитку компанії.

Ефективне стратегічне управління змінами вимагає застосування відповідного інструментарію. Зокрема, пропонується використання методів GAP-аналізу, Balanced Scorecard, SWOT, PEST та STEP-аналізу для комплексної оцінки поточного стану підприємства, його зовнішнього оточення та визначення пріоритетних напрямів трансформації [2]. Зростає значення використання динамічних підходів, які враховують не лише планові показники, але й здатність підприємства до гнучкої адаптації, швидкого реагування на виклики та створення внутрішніх умов для інновацій. Вагомим значення набувають комунікації, залучення персоналу, формування нової корпоративної культури, забезпечення лідерства на всіх рівнях та здатність забезпечити управління ризиками [2].

У контексті діяльності промислових підприємств стратегічні зміни передбачають впровадження масштабних оновлень, які стосуються не лише технічної модернізації (зокрема, підвищення енергоефективності, автоматизації процесів, зменшення впливу на навколишнє середовище), але й трансформації управлінських підходів, кадрової політики, цифровізації управління та впровадження нових моделей партнерства.

Таким чином, стратегічне управління змінами виступає необхідною умовою забезпечення довгострокової ефективності промислового підприємства. Успішність таких змін залежить не лише від технічних рішень, а й від здатності підприємства інтегрувати ці зміни у свою загальну стратегію, трансформувати культуру управління та забезпечити стійкий розвиток навіть в умовах невизначеності. Загалом, стратегічні зміни повинні мати системний характер і бути частиною широкого процесу організаційного навчання, гнучкого лідерства та адаптивного управління. Успішні компанії – це ті, що сприймають зміни не як загрозу, а як можливість для зростання, модернізації та виходу на нові ринки.

Список використаних джерел

1. Ансофф І. Стратегічне управління / пер. з англ. Київ: Основи, 2007. 516 с.
2. Mintzberg H., Ahlstrand B., Lampel J. Strategy Safari: A Guided Tour Through the Wilds of Strategic Management. New York: FT Press. 2009.